

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžo/96/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200025
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1015200025.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benzovej a JUDr. Marty Molnárovej, v právnej veci navrhovateľky: B. I., nar. XX. M. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, XXX XX Z., zast.: JUDr. Milanom Hlušákom, advokát, so sídlom Na križovatkách 37/E, Bratislava, proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Nitra, so sídlom Štefánikova trieda 88, 949 01 Nitra o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu sp. zn. 9998/2014, č. k. KaHC-56975/9998/2014-73688/2014 zo dňa 08. decembra 2014 o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/2/2015-35 zo dňa 25. októbra 2016 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/2/2015-35 zo dňa 25. októbra 2016 potvrdzuje.

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu (ďalej aj „Centrum“) a navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania.

Napadnutým rozhodnutím odporca o žiadosti navrhovateľky ako žiadateľky o poskytnutie právnej pomoci rozhodol tak, že navrhovateľke nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci s poukazom na § 10 ods. 5 zák. č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zák. č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 327/2005 Z. z.“). Odporca o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci rozhodol s odôvodnením, že vo veci, s ktorou sa žiadateľka na centrum obrátila, nebola vylúčená zrejماً bezúspešnosť sporu, čím žiadateľka nesplnila jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc. Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka v zákonom

stanovenej lehote opravný prostriedok, ktorým sa domáhala preskúmania zákonnosti citovaného rozhodnutia odporcu, pridelenia advokáta, pričom si sama určila dvoch advokátov, z ktorých jeden jej má byť pridelený. Odporca nepovažoval odvolanie navrhovateľky za dôvodné a napadnuté rozhodnutie žiadal potvrdiť.

Krajský súd sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu a preskúmal napadnuté rozhodnutie, a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné. Z administratívneho spisu zistil, že navrhovateľka doručila odporcovi dňa 29. septembra 2014 žiadosť o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci označenej ako žaloba proti rozhodnutiu správneho orgánu. Z predložených dokladov a vyjadrení navrhovateľky bolo zrejmé, že navrhovateľka chcela napadnúť rozhodnutie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, úsek sociálnych vecí a rodiny, pomoc v hmotnej núdzi, detašované pracovisko Šaľa, číslo spisu A 09/02904-04-KLU zo dňa 09. októbra 2009, právoplatné dňa 29. októbra 2009, ktorým jej bol odňatý príspevok na bývanie, resp. bola znížená dávka v hmotnej núdzi a príspevky na sumu 125,57 eur mesačne od 01. septembra 2009 do doby trvania podmienok, pretože navrhovateľka nepredložila potvrdenie o splácaní dlhu, ktorý má voči spoločenstvu vlastníkov bytov. Dňa 22. októbra 2014 sa do kancelárie centra osobne dostavil splnomocnený zástupca navrhovateľky pán B. I., ktorý uviedol, že navrhovateľka žiada o právnu pomoc v konaní o náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená predsedom spoločenstva vlastníkov bytov v Z., M.. M. Z. tým, že navrhovateľke nebol priznaný príspevok na bývanie od 01. septembra 2009 v sume 55,80 eur mesačne. Škodu spôsobil tým, že uviedol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Šali do omylu, pretože sociálnemu odboru predložil nepravdivé tlačivo, podľa ktorého má navrhovateľka nedoplatok. Zároveň zdôraznil, že ide o rozhodnutie zo dňa 09. októbra 2009. Tiež uviedol, že navrhovateľka napadla rozhodnutie odvolaním, ktoré však stratila a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny mu kópiu odmietol dať s tým, aby si ju vyžiadalo centrum. Pokiaľ to nebude možné, chce žalovať odporcu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, lebo mal navrhovateľke riešiť aj príspevok na bývanie. Pán I. súčasne predložil plnomocenstvo a rozpis nedoplatkov za byt za obdobie rokov 2006 - október 2013, ktoré má preukázať, že na byte neboli nedoplatky.

Krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že odporca dostatočne zistil skutkový stav veci a na jeho základe vyvodil aj správny právny záver, s ktorým sa krajský súd stotožnil. Pri preskúmaní možnosti poskytnutia právnej pomoci sa odporca zaoberal všetkými troma možnosťami, a to konanie konaním pred súdom v správnom súdnictve (žaloba proti rozhodnutiu správneho orgánu uvedená v žiadosti o poskytnutie právnej pomoci), náhradou škody spôsobenej predsedom spoločenstva vlastníkov bytov v Šali Mgr. M. Z. a náhradou škody spôsobenej pri výkone verejnej moci odporcom. Krajský súd tiež uviedol, že z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 05. novembra 2014 vyplývalo, že voči rozhodnutiu sp. zn. A 09/02904-04-KLU zo dňa 09. októbra 2009 nebolo podané odvolanie a nadobudlo právoplatnosť dňa 29. októbra 2009. Keďže navrhovateľka odvolanie nepodala, odvolací orgán o ňom nerozhodoval a teda vo veci nebolo vydané žiadne rozhodnutie správneho orgánu v poslednom stupni, proti ktorému by bolo možné podať žalobu o preskúmanie jeho zákonnosti podľa § 247 a nasl. O.s.p. V tomto prípade ako uviedol krajský súd je bezúspešnosť sporu jasná už na základe zbežného posúdenia veci.

Krajský súd tiež konštatoval, že navrhovateľka zastúpená p. B. I. podala dňa 26. marca 2012 žiadosť o znovu priznanie príspevku na bývanie a predložila doklady, podľa ktorých na určitý účet v banke boli niekoľkokrát vložené peniaze, avšak nebolo zrejmé o aký účet sa jedná a k akému účelu majú slúžiť peniaze, ktoré naň boli vložené. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, úsek sociálnych vecí a rodiny, pomoc v hmotnej núdzi, detašované pracovisko Šaľa preto navrhovateľku vyzval na predloženie dokladov, ktoré boli potrebné k posúdeniu jej žiadosti o príspevok na bývanie. Nakoľko navrhovateľka na uvedenú výzvu nereagovala, úrad rozhodol dňa 28. apríla 2012 o nepriznaní príspevku na bývanie, proti ktorému sa odvolala. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor pomoci v hmotnej núdzi ako odvolací orgán rozhodnutím zo dňa 22. júna 2012 žiadosti o zvýšenie dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke o príspevok na bývanie nevyhovel. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. júna 2012 s tým, že žalobu o preskúmanie rozhodnutia bolo možné podať najneskôr do 28. augusta 2012. Keďže sa v tejto lehote nepodala, je vylúčené preskúmanie súdom

podľa piatej časti O.s.p.

Krajský súd tiež uviedol, že vzhľadom k tomu, že odporca správne vylúčil úspešnosť žaloby o preskúmanie rozhodnutí, ďalej sa zaoberal možnosťou navrhovateľky podať žalobu o náhradu škody (podľa § 420 Občianskeho zákonníka) spôsobenej predsedom spoločenstva vlastníkov bytov v Šali Mgr. M. Z., ktorý podľa navrhovateľky predložil sociálnemu odboru tlačivo, že navrhovateľka má za bývanie nedoplatok, čím jej spôsobil škodu v sume 55,80 eur mesačne od 01. septembra 2009, pretože jej nebol priznaný príspevok na bývanie. Navrhovateľka predložila počas konania doklad - prehľad dlhu za byt č. 73, v ktorom boli uvedené nedoplatky za obdobie rokov 2006 - október 2013. Navrhovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala a ani neuviedla, ako by bolo možné preukázať, že znížením dávky v hmotnej núdzi jej vznikla škoda a túto škodu spôsobil práve Mgr. M. Z.. V rozhodnutí, ktoré navrhovateľka nenapadla odvolaním sa ako dôvod zníženia dávky v hmotnej núdzi neuvádza predloženie tlačiva o nedoplatku za bývanie, ale skutočnosť, že navrhovateľka na výzvu na predloženie dokladov, ktoré sú potrebné k posúdeniu jej žiadosti o príspevok na bývanie nereagovala. Okrem toho ako uviedol krajský súd právo navrhovateľky na náhradu škody by bolo premlčané aj v prípade, keby vedela uniesť dôkazné bremeno v konaní o náhradu škody, pretože navrhovateľka sa dozvedela o znížení dávky v hmotnej núdzi dorúčením rozhodnutia najneskôr dňa 13. októbra 2009, keďže rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. októbra 2009 a subjektívna lehota na podanie žaloby o náhradu škody by uplynula najneskôr 13. októbra 2011 (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Z uvedených dôvodov ako uviedol krajský súd odporca správne vylúčil úspešnosť konania o náhradu škody.

Krajský súd vo svojom odôvodnení konštatoval, že sa odporca zaoberal aj poslednou možnosťou navrhovateľky podať žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, pretože príspevok na bývanie jej mala riešiť kancelária centra v Nových Zámkoch. Ďalej krajský súd uviedol, že ako vyplývalo z vyjadrenia právneho odboru centra zo dňa 06. novembra 2014, eviduje len jednu žiadosť zo dňa 29. marca 2012 pod sp. zn. N 982/12, o ktorej bolo rozhodnuté dňa 25. apríla 2012 tak, že navrhovateľke nebol priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci z dôvodu, že nebola vylúčená zrejme bezúspešnosť sporu (oneskorené podanie odporu proti platobnému rozkazu). V tomto konaní nešlo o odňatie príspevku na bývanie ale o podanie odporu proti platobnému rozkazu v konaní o zaplatenie. Zníženie dávky v hmotnej núdzi o príspevok na bývanie nijako nesúvisí s nečinnosťou, resp. neprávny rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom centra, keďže navrhovateľka o právnu pomoc v tejto veci nepožiadala. Aj v tomto prípade ako uviedol krajský súd je bezúspešnosť sporu jednoznačná už na základe zbežného posúdenia veci.

Záverom krajský súd konštatoval, že z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplývalo, že dôvodom jeho vydania bola skutočnosť, že odporca mal na základe priložených listinných dokladov za preukázané, že navrhovateľka nespĺnila podmienku vylúčenia zrejme bezúspešnosti sporu, ktorá je nevyhnutným predpokladom na poskytovanie právnej pomoci v zmysle ust. § 6 ods. 1 zákona o poskytovaní právnej pomoci. Odporca v odôvodnení rozhodnutia argumentoval tým, že úspešným žiadateľom v konaní o priznanie nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok v zmysle citovaného § 6 ods. 1 zákona. Ustanovenie § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí odporca pri posudzovaní otázky zrejme bezúspešnosti sporu prihliadať, avšak na konkrétne skutočnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení výslovne uvedené, má odporca prihliadať vždy. Rozsah posúdenia zrejme bezúspešnosti sporu je v kompetencii odporcu a závisí od okolností konkrétneho prípadu.

II.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka odvolanie, cestou zvoleného právneho zástupcu, v lehote ustanovenej zákonom (§ 204 ods. 1 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 250l ods. 2 O.s.p.). Žiadala zrušiť rozsudok krajského súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V odvolaní uviedla, že dňa 29. septembra 2014 u odporcu podala žiadosť o poskytnutie právnej pomoci, ktorý túto žiadosť posúdil tak, že sa týkala troch vecí, a to:

- preskúmania rozhodnutí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny („ÚPSVaR“), ktorými jej bol odňatý,

resp. nepriznaný nárok na príspevok na bývanie;

- náhrady škody, ktorú jej spôsobil p. M. Z. tým, že nesprávne vykazoval nedoplatky na úhradách spojených s užívaním bytu a náhrady škody,
- náhrady škody, ktorú jej spôsobil odporca tým, že pre ňu neriešil opätovné získanie príspevku na bývanie.

Pri všetkých troch dôvodoch došiel odporca k záveru, že pri nich nebola vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, a teda, že navrhovateľka nemá nárok na právnu pomoc. Ďalej uviedla, že krajský súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie odporcu, ktoré potvrdil, ale odporca jej žiadosť posúdil formálne, bez toho, aby posúdil, čo je jej skutočným predmetom. Je toho názoru, že odporca vychádzal aj z nesprávneho právneho posúdenia a keďže krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil, je nesprávny aj jeho rozsudok.

Vo svojom odvolaní (časť II./A) navrhovateľka uviedla, že žiadosťou nechcela pomoc pri preskúmaní rozhodnutí Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ale že jej primárnym cieľom bolo opätovné získanie príspevku na bývanie a týmto smerom sa odporca vôbec nevydal. Podľa názoru navrhovateľky sa odporca zaoberal jej žiadosťou iba čiastočne a preto nemohol dospieť k záveru o zrejmej bezúspešnosti žiadosti. Preto aj jeho záver o zrejmej bezúspešnosti je potrebné podľa navrhovateľky považovať za neúplný, a teda za arbitrárny.

Navrhovateľka ako ďalšiu námietku v odvolaní (časť II./B) uviedla, že odporca nesprávne vyhodnotil úspešnosť prípadného nároku na náhradu škody od p. Z., pretože jednak nezohľadnil ňou tvrdené predpoklady zodpovednosti za škodu, a jednak nesprávne právne posúdil otázku premlčania. Pokiaľ ide o vymedzenie škody a zodpovednosti p. Z., tá zo spisu vyplývala celkom jasne. Jednoznačne totiž tvrdila, že vyúčtovanie nedoplatkov, ktoré zabezpečoval p. Z., bolo fiktívne (čo navrhovateľka preukazovala napr. reklamáciami za nesprávne účtované vodné a stočné). Toto nesprávne vyúčtovanie pritom nepochybne viedlo k tomu, že formálne nespĺnila predpoklad na priznanie príspevku na bývanie, ktorým je neexistencia nedoplatkov. Navrhovateľka sa preto domnievala, že príčinná súvislosť medzi konaním p. Z. a nevyplácaním príspevku tu môže byť daná. Podľa jej názoru sú tu teda splnené všetky tri predpoklady zodpovednosti za škodu, ktorú by navrhovateľka v prípadnom spore musela preukázať: škoda (strata príspevkov), škodná udalosť (nesprávny výkaz nedoplatkov vyhotovený p. Z.) i príčinná súvislosť medzi nimi (nesprávny výkaz viedol k tomu, že nemohla ÚPSVaR preukázať neexistenciu nedoplatkov, resp. dohodu o ich splácaní, keďže s ňou nesúhlasila). Navrhovateľka má za to, že na základe týchto skutočností, nemohol odporca dospieť k záveru o bezúspešnosti sporu, a už vôbec nie k záveru o bezúspešnosti zrejmej.

Čo sa týka otázky premlčania, navrhovateľka uviedla, že odporca sa nesprávne vysporiadal aj s otázkou premlčania škody spôsobenej p. Z., keďže jej nárok na náhradu škody nie je premlčaný. Strata príspevku nie je totiž jednorazovou, ale postupne narastajúcou škodou. A pri nej treba premlčanie počítať buď od ukončenia protiprávneho stavu (t. j. od prípadnej opravy nedoplatkov), alebo aspoň vždy od každého mesiaca, v ktorom nebol príspevok vyplatený.

V poslednom bode odvolania (II./C) voči rozsudku krajského súdu navrhovateľka uviedla, že odporca tvrdil, že ona odporcu niekedy o právnu pomoc v tejto súvislosti žiadala (náhrada škody). S týmto tvrdením sa navrhovateľka nestotožňuje, nakoľko predpokladala, že túto žiadosť odporca má, keďže ju na to nikdy neupozornil. Odporca v rozhodnutí z r. 2012 sám spomína jej žiadosť z r. 2009, a ak mal pochybnosti o jej podaní, mal ju na to upozorniť.

Záverom poukázala na ust. § 25 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., že na konanie sa vzťahuje Správny poriadok (§ 3 ods. 2 SP, úzka súčinnosť s účastníkmi konania). Rozhodnutie o nepriznaní právnej pomoci nevychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu, jednak preto, že jej žiadosť vymedzil príliš úzko a jednak preto, že si nikdy nevyžiadala jej vyjadrenie k existencii žiadosti z r. 2009. Rozhodnutie vychádzalo aj z nedostatočne zisteného skutkového vzťahu. Navrhla, aby Najvyšší súd SR rozsudok krajského súdu v zmysle § 250q ods. 3 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Odporca využil svoje právo k odvolaniu navrhovateľky sa písomne vyjadriť. Uviedol, že sa riadne zaoberal každým podaním žalobkyne, presne a úplne zistil skutočný stav vecí, pričom nevznikali žiadne dôvodné pochybnosti o zistených skutočnostiach, ktoré boli pre rozhodnutie rozhodné. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave potvrdil.

Odporca vo svojom vyjadrení uviedol, že s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia a z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplývalo, že dôvodom jeho vydania bola skutočnosť, že centrum malo na základe priložených listinných dokladov a vyjadrení navrhovateľky za preukázané, že navrhovateľka nespĺnila podmienku vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Úspešným žiadateľom v konaní o priznanie nároku na právnu pomoc môže byť len ten, kto súčasne preukáže splnenie všetkých troch podmienok v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. Ustanovenie § 8 zák. č. 327/2005 Z. z. nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí odporca pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, avšak na konkrétne skutočnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení výslovne uvedené, má odporca prihliadať vždy. Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je v kompetencii odporcu a závisí od okolností konkrétneho prípadu. V zmysle § 6 zák. č. 327/2005 Z. z. súčasne žiadateľovi nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznal a preto rozhodnutie je v súlade so zákonom.

Odporca ďalej uviedol, že za účelom odbremenenia súdov od tzv. šikanózných a bagateľných návrhov bola odporcovi zákonom č. 327/2005 Z. z. zverená právomoc tieto návrhy „eliminovať“ v podobe: vydávaní negatívnych rozhodnutí o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci, a to z dôvodu nespĺnenia jednej z kumulatívnych podmienok priznania tohto nároku. Vo veci bolo nesporne zistené, že navrhovateľkin tvrdený nárok nebolo možné preukázať, a to s prihliadnutím na zdôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Je tiež možné dodať, že vydaním napadnutého rozhodnutia zo strany odporcu ako správneho orgánu, ktorým z dôvodu nespĺnenia zákonných podmienok nebol navrhovateľke priznaný nárok na právnu pomoc v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z., právo navrhovateľky domáhať sa tvrdeného, aj keď podľa názoru odporcu nepreukázaného nároku, nebolo dotknuté. V súvislosti s týmto tvrdením odporca poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu č. k. II. ÚS 253/2013-24 zo dňa 25. apríla 2013.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľky (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk (§ 156 ods. 1, ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že jej odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len S.s.p.) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. V súlade s uvedenými prechodnými ustanoveniami najvyšší súd v danej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť

rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva a povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovení tretej hlavy druhej časti O.s.p. sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (§ 250l ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 327/2005 Z. z.") na účely tohto zákona je právnou pomocou poskytovanie právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv, ktoré zahŕňajú najmä právne poradenstvo, pomoc pri mimosúdnych konaniach, vrátane sprostredkovania riešenia sporov formou mediacie spisovanie podaní na súdy, zastupovanie v konaní pred súdmi a vykonávanie úkonov s tým súvisiacich a úplné alebo čiastočné uhrádzanie nákladov s tým spojených.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,

b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a

c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčísliť v peniazoch.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihladne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremlčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci je rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/2/2015-35 zo dňa 25. októbra 2016, ktorým krajský súd odvolaním napadnuté rozhodnutie odporcu sp. zn. 9998/2014, č. k. KaHC-56975/9998/2014-73688/2014 zo dňa 08.12.2014 potvrdil. Uvedeným rozhodnutím odporca nepriznal navrhovateľke nárok na poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 8 zákona č. 327/2005 Z. z.

V preskúmvanej veci medzi účastníkmi konania bol sporný výklad ust. § 8 zákona č. 327/2005 Z. z., t. j. otázka zrejmej bezúspešnosti žiadosti navrhovateľky v konaniach, ktoré chcela navrhovateľka iniciovať a v ktorých žiadala o poskytnutie právnej pomoci.

Z obsahu administratívneho spisu senát najvyššieho súdu zistil a mal za preukázané, že navrhovateľka žiadosťou zo dňa 29. septembra 2014 požiadať CPP v Nitre o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci označenej ako žaloba proti rozhodnutiu správneho orgánu bez uvedenia konkrétneho správneho orgánu, predloženia jeho rozhodnutia s uvedením čísla konania a dátumu, s uvedením informácie: „30.10.2014 končí lehota na podanie žaloby“. Táto žiadosť bola centrom postúpená miestne príslušnému Centru právnej pomoci v Hlohovci.

Centrum, z dôvodu nejasnej žiadosti a nedostatočných informácií na posúdenie opodstatnenosti žiadosti, následne rozhodnutím zo dňa 09.10.2014 prerušilo konanie o nároku na poskytovanie právnej pomoci a vyzvalo navrhovateľku (žiadateľka) na doplnenie jej podania o rozhodné skutočnosti (špecifikované v rozhodnutí) v lehote 10 dní od doručenia (rozhodnutie doručené dňa 15.10.2014), na základe ktorých by bolo možné relevantne posúdiť jej nárok na poskytnutie právnej pomoci a písomne požiadalo o súčinnosť správny orgán.

Dňa 22.10.2014 sa do Centra právnej pomoci, kancelária v Hlohovci, dostavil B. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorý predložil plnú moc z 26.09.2014 na zastupovanie svojej matky (navrhovateľka) pred centrom právnej pomoci (bez bližšej špecifikácie konkrétnej právnej veci). Výplýva to zo „zápisnice z osobnej návštevy splnomocnenca žiadateľky" č. KaHK-56975/9998/2014-63041/2014 spisanej dňa

22.10.2014 s B., ktorú i podpísal. Splnomocnený zástupca navrhovateľky uviedol, že navrhovateľka žiada o právnu pomoc :

- v konaní o náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená predsedom Spoločenstva vlastníkov bytov v Šali, Mgr. M. Z.. Škodu jej spôsobil tým, že navrhovateľke nebol priznaný príspevok na bývanie od 01. septembra 2009 v sume 55,80 eur mesačne. Škodu spôsobil tým, že uviedol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Šali do omylu, pretože sociálnemu odboru predložil nepravdivé tlačivo, podľa ktorého mala navrhovateľka nedoplatok, čo sa nezakladalo na pravde.

- Zdôraznil, že ide o rozhodnutie zo dňa 09. októbra 2009. Tiež uviedol, že navrhovateľka napadla rozhodnutie odvolaním, ktoré však stratila a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny mu kópiu odmietol dať s tým, aby si ju vyžiadalo centrum.

- Pokiaľ nebude možné žalovať o náhradu škody predsedu Spoločenstva vlastníkov bytov v Šali, budem žalovať CPP, lebo malo navrhovateľke riešiť aj príspevok na bývanie.

Splnomocnenec do zápisnice tiež uviedol, že: „30.10.2014 uplynie 1-ročná lehota od zistenia nových okolností. Tieto informácie mu poskytla právnička CPP v Nitre“. Zároveň uviedol, že dáva súhlas centru, aby si vyžiadalo z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, pracovisko Z. potrebné doklady k žiadosti o poskytnutie právnej pomoci. Žiadateľka predložila plnomocenstvo a rozpis nedoplatkov za byt č. XX, Z.. - I.a obdobie rokov 2006 - október 2013, ktoré majú preukázať, že na byte neboli nedoplatky.

Z oznámenia úradu práce zo dňa 05.11.2014 mal odporca za preukázané, že Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, úsek sociálnych vecí a rodiny, pomoc v hmotnej núdzi, detašované pracovisko Šaľa rozhodnutím číslo spisu A 09/02904-04-KLU zo dňa 09. októbra 2009, právoplatné dňa 29. októbra 2009, podľa § 26 ods. 2 zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov navrhovateľke znížil dávku v hmotnej núdzi a príspevky na sumu 125,57 eur mesačne od 1. septembra 2009 do doby trvania podmienok, pretože navrhovateľka nepredložila potvrdenie o splácaní dlhu, ktorý má voči spoločenstvu vlastníkov bytov. Úrad práce tiež oznámil, že navrhovateľka (v zastúpení syna) dňa 26.03.2012 podala novú žiadosť o priznanie príspevku na bývanie, o ktorej bolo rozhodnuté rozhodnutím zo dňa 28.04.2012 a na odvolanie navrhovateľky Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava rozhodnutím zo dňa 22.06.2012 nevyhovel žiadosti o zvýšenie dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke o príspevok na bývanie z dôvodu, že žiadateľka nereagovala na výzvu prvostupňového správneho orgánu a požadované doklady úradu nepredložila (rozhodnutie právoplatné 28.06.2012). Žiadateľka podanou žiadosťou nežiadala o poskytnutie právnej pomoci v súvislosti s týmto rozhodnutím, čo potvrdil i jej splnomocnenec do zápisnice pri osobnej návšteve odporcu dňa 22.10.2014, v ktorej uviedol, že ide o rozhodnutie zo dňa 09. októbra 2009. Úrad v podanej správe tiež uviedol, že splnomocnenec navrhovateľky (žiadateľky) fotokópie uvedených rozhodnutí požadoval až dňa 31.10.2012, teda následne po doručení žiadosti centra o poskytnutie súčinnosti a po podaní žiadosti o právnu pomoc centru.

Podstatou správneho súdnicstva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti tretej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi.

Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúce vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, či uvedené procesné

pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správny orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Účel zákona č. 327/2005 Z. z. vyplýva z ustanovenia § 1, z obsahu ktorého vyplýva, že predmetom zákona je vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv a prispieť k predchádzaniu právnych sporov. Zákonodarca preto stanovil podmienky, za ktorých bude takáto forma právnej pomoci fyzickým osobám patriť, a to predovšetkým v snahe vylúčiť zneužívanie tejto právnej úpravy, keďže štát sám, resp. v prevažnej miere, znáša náklady za poskytnutie právnej pomoci znevýhodneným osobám. Zákon v ust. § 4 ods. 1 písm. a/ definuje aj právnu pomocou poskytovania právnych služieb osobe oprávnenej podľa tohto zákona v súvislosti s uplatňovaním jej práv. Jednou z takýchto podmienok je skutočnosť, že nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu (§ 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z. z.).

Vychádzajúc z účelu zákona č. 327/2005 Z. z. potom nie je úlohou správneho orgánu prejedikovať výsledok konania vo veciach podľa § 3 zákona č. 327/2005 Z. z. z vecnej stránky. Zákon ale zveril oprávnenie správneho orgánu, aby skúmal, či v konkrétnom prípade nejde u žiadateľa o zneužitie práva, alebo napr. či už zo skutkových tvrdení žiadateľa (bez potreby vykonávať dokazovanie) nie je nepochybné, že jeho návrhu nemožno vyhovieť napr. z dôvodu zániku práva uplynutím času alebo ak je v dôkaznej núdzi, teda nevie vierohodne preukázať svoje tvrdenie od ktorého odvodzuje svoj nárok alebo opiera svoje právo chránené konkrétnym právnym predpisom. Za obdobnú treba považovať i situáciu, ak žiadateľ vyvracia skutočnosť, ktoré už boli záväzne vyriešené v iných konaniach alebo ak nemôže v súdnom konaní dosiahnuť úspech z procesných dôvodov, napr. z dôvodu včasného nepodania opravného prostriedku, resp. jeho neprípustnosti podľa procesných predpisov.

Podľa § 247 ods. 2 O.s.p., pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Z administratívneho spisu odporcu mal odvolací súd nesporne za preukázané, že navrhovateľka nevyužila svoje procesné právo na podanie odvolania proti rozhodnutiu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, úsek sociálnych vecí a rodiny, pomoc v hmotnej núdzi, detašované pracovisko Šaľa číslo spisu A 09/02904-04-KLU zo dňa 09. októbra 2009, v ktorom bola poučená o možnosti podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia, a že až po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

V danej veci nie je sporné, že navrhovateľka požiadala centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa podľa § 244 O.s.p. a nasl., avšak nevyužila svoje procesné právo hoci bola riadne poučená o možnosti podať riadny opravný prostriedok (odvolanie). Nakoľko navrhovateľka proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu odvolanie nepodala, nebola splnená základná podmienka na podanie žaloby podľa § 247 ods. 1, 2 O.s.p. o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, a to dodržanie dvojstupňového konania na správnom orgáne, a možnosť podania žaloby na správny súd až po vyčerpaní možnosti o podaní riadneho opravného prostriedku. V prípade navrhovateľky tieto podmienky neboli splnené lebo išlo o právoplatné prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 29. októbra 2009.

Najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd postupoval v súlade s ust. § 8 zákona, keď konštatoval, že žiadosť navrhovateľky o právnu pomoc v tomto bode je neopodstatnená pre zrejmu bezúspešnosť sporu pred správny súd podľa 2. hlavy, piatej časti O.s.p. (platného v čase rozhodovania o žiadosti) z dôvodu nepodania riadneho opravného prostriedku proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu a správny súd pri skúmaní procesných podmienok konania z úradnej povinnosti by musel postupovať podľa § 250d ods. 3 O.s.p. a konanie uznesením zastaviť z dôvodu, že žaloba by smerovala proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania súdom.

Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že navrhovateľka vo svojom odvolaní (časť II./A) zmenila svoju požiadavku na právnu pomoc a uviedla, že žiadosťou nechcela pomoc pri preskúmaní rozhodnutí Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ale že jej primárnym cieľom bolo opätovné získanie príspevku na bývanie, čím sa odporca nezaoberal.

K tejto námietke navrhovateľky odvolací súd uvádza, že ju považuje za účelovú, nakoľko nie je úlohou Centra právnej pomoci, aby posudzovalo nesprávnosť tlačiva vystaveného predsedom Spoločenstva vlastníkov bytov v Šali (výkazu nedoplatkov spojených s užívaním bytu), podľa ktorého mala navrhovateľka nedoplatok na byte, v dôsledku ktorého jej mala byť neprávom znížená dávka v hmotnej núdzi a odňatý príspevok na bývanie od 01. septembra 2009 v sume 55,80 eur mesačne. Centrum nemôže skúmať vecnú (obsahovú) správnosť konkrétnych výkazov nákladov spojených s užívaním bytu v štádiu konania o priznaní právnej pomoci. Podľa rozhodnutia úradu práce doloženého do spisu dôvodom zníženia dávky v hmotnej núdzi a odňatia príspevku na bývanie od 01. septembra 2009 bola skutočnosť, že navrhovateľka nepredložila potvrdenie o splácaní dlhu, ktorý má voči spoločenstvu vlastníkov bytov, ktorú skutočnosť (okrem ďalších zákonných podmienok) správny orgán pri posudzovaní príspevku na bývanie musí skúmať zo zákona. Správnosťou výkazu nedoplatkov, ako jedna z podmienok posudzovania nároku na priznanie príspevku na bývanie, by sa mohol zaoberať iba správny súd v konaní správneho súdnictva podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (platný v čase vydania rozhodnutia) ak by bola podaná správne žaloba v lehote stanovenej zákonom za splnenia podľa § 247 ods. 1, 2 O.s.p., t. j. až po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu, čo nie je prípad navrhovateľky.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nepovažuje preto za dôvodnú námietku navrhovateľky, ktorou táto namietala, že rozhodnutie odporcu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že vo veci nebol úplne zistený skutkový stav. Postup centra podľa názoru odvolacieho súdu bol zákonný.

K odvolacej námietke navrhovateľky uvedenej pod bodom II./B odvolania, že odporca nesprávne vyhodnotil úspešnosť prípadného nároku na náhradu škody od p. Z., lebo nezohľadnil ňou tvrdené predpoklady zodpovednosti za škodu, a nesprávne právne posúdil otázku premlčania, odvolací súd uvádza, že ani s touto rovnako nie je možné sa stotožniť.

Z ust. § 7 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov vyplýva, že Spoločenstvo je právnická osoba, založená podľa tohto zákona, ktorá spravuje spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu, nebytové priestory, ktoré sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov, príslušenstvo a príľahlý pozemok vrátane ich údržby a obnovy. Spoločenstvo zabezpečuje plnenia spojené s užívaním bytov a nebytových priestorov v dome. Spoločenstvo vzniká dňom zápisu do registra spoločenstiev vedenom obvodným úradom v sídle kraja príslušným podľa sídla spoločenstva. Orgánmi spoločenstva sú predseda, rada, zhromaždenie, iný orgán, ak tak ustanoví zmluva o spoločenstve (§ 7c ods. 1 citovaného zákona). Predseda je štatutárny orgán, ktorý riadi činnosť spoločenstva a koná v jeho mene. (ods. 2 cit. ust. zákona). Ďalej z ust. § 7c ods. 4 cit. ust. Zákona tiež vyplýva, že predseda zodpovedá za škodu spôsobenú spoločenstvu, vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome alebo tretím osobám porušením svojich povinností alebo prekročením svojich právomocí.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odvolanie navrhovateľky preskúmal v rozsahu v akom bolo odvolanie v tomto bode dostatočne určité a zrozumiteľné a dospel k záveru, zhodne ako krajský súd, že skutkový stav veci, z ktorej vyplýval tvrdený nárok na náhradu škody (podľa § 420 Občianskeho zákonníka) spôsobenej predsedom Spoločenstva vlastníkov bytov v Šali, M. Z. bol sporný. Navrhovateľka žiadnym spôsobom nepreukázala a ani neuviedla, ako by bolo možné preukázať, že znížením dávky v hmotnej núdzi jej vznikla škoda a túto škodu spôsobil práve Mgr. M. Z., ako štatutárny orgán spoločenstva, ktorý riadi činnosť spoločenstva a koná v jeho mene, resp. ako prekročil svoje právomoci vo vzťahu k odvolateľke pri vydaní rozhodnutia správnym orgánom o znížení dávky v hmotnej núdzi a odňatí príspevku na bývanie od 01. septembra 2009, keď žiadne „tlačivo“ ani výkaz nedoplatkov za byt navrhovateľky nezasielal úrad práce, takúto správu ani úrad nežiadal, čo potvrdil odporcovi v odpovedi na jeho dožiadanie, a dôvodom bola práve nečinnosť (pasivita) navrhovateľky

predložiť úradu práce potvrdenie od Spoločenstva vlastníkov bytov v Šali o splácaní dlhu na byt, na ktorý by bolo možné za splnenia zákonných podmienok, poskytnúť zo štátnych prostriedkov príspevku na bývanie. Na základe týchto skutočností mal odvolací súd osvedčené, že navrhovateľka chcela uplatniť nárok na náhradu škody, u ktorého uplynula premlčacia subjektívna 3-ročná § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a neboli osvedčené okolnosti, že išlo o škodu spôsobenú úmyselne, pri ktorej by bola premlčacia lehota 10 rokov lehota podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uplynutie premlčacej lehoty je zjavné, a preto by bolo možné dôvodne očakávať vznesenie námietky premlčania.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremĺčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Odvolací súdu v tomto bode odvolania konštatuje, že vyhodnocovanie premlčaného nároku Centrom právnej pomoci má len predbežný charakter a je výlučne pre účely poskytovania právnej pomoci a poukazuje na skoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžo/106/2014 v ktorom uviedol, že: „Skúmanie zrejmej bezúspešnosti sporu a skutočností týkajúcich sa nároku, u ktorého uplynula premlčacia lehota je nevyhnutné z toho dôvodu, že každé vedenie sporu prináša so sebou vznik trov konania, pričom pre náhradu trov konania platí princíp úspechu vo veci v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešný účastník sporu hradí trovy konania, ktoré vznikli úspešnému účastníkovi. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť centrum právnej pomoci musí uskutočniť prvotné vyhodnotenie sporu a zistiť, či v danom prípade neexistujú právne významné okolnosti, ktoré vplyvajú na úspešnosť sporu. Takouto právne významnou okolnosťou je aj skutočnosť, že u nároku uplynula premlčacia lehota a možno preto dôvodne očakávať, že bude vznesená námietka premlčania. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Vedením súdneho sporu, ktorý je zrejme bezúspešný môžu byť zapríčinené trovy konania aj navrhovateľke a z tohto dôvodu skúmanie zrejmej bezúspešnosti je i určitou formou právnej ochrany pred vznikom trov konania a ďalších procesných nárokov voči navrhovateľke, ktorá nedisponuje právnickým vzdelaním a bezúspešným vedením sporu si môže privodiť ďalšiu ujmu. Okolnosti vplyvajúce na zrejmu bezúspešnosť sporu majú objektívnu povahu a tieto okolnosti štát ani Centrum právnej pomoci pri poskytovaní právnej pomoci osoby v materiálnej núdzi nedokážu ovplyvniť a prekonať v prospech žiadateľov. Na premlčaný nárok nemôže štátny orgán prihliadať ex offo“.

V poslednom bode odvolania (II./C) voči rozsudku krajského súdu navrhovateľka uviedla, že odporca tvrdil, že ona odporcu niekedy o právnu pomoc v tejto súvislosti žiadala (náhrada škody). V žiadosti o právnu pomoc tiež uviedla, že pokiaľ nebude možné žalovať o náhradu škody predsedu Spoločenstva vlastníkov bytov v Šali, budem žalovať CPP, lebo malo navrhovateľke riešiť aj príspevok na bývanie.

Z administratívneho spisu odporcu mal za preukázané, že navrhovateľka cestou splnomocnenca požiadala o právnu pomoc vo viacerých právnych veciach (s odkazom na odňatie príspevku na bývanie) v niekoľkých centrách právnej pomoci a v rôznych mestách (Nitra, Hlohovec, Bratislava, Nové Zámky). Zo žiadosti podanej v CPP v Nitre dňa 24.09.2014 vyplýva, že žiadosť sa týkala porady ohľadom škody vzniknutej na základe vydaného platobného rozkazu a 3 roky nevybavenej žiadosti centrom, bez uvedenia konkrétnych inštitúcií a identifikačných údajov príslušných rozhodnutí. Z napadnutého rozsudku krajského súdu, ale i z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že žiadosti navrhovateľky nebolo vyhovené rozhodnutím zo dňa 25.04.2012 pre zrejmu bezúspešnosť sporu o obnovu konania (oneskorene podaný odpor proti platobnému rozkazu OS Galanta z 15.12.2009 sp. zn. 5C/196/2009 o zaplatenie istiny s príslušenstvom Spoločenstvu vlastníkov bytov a nebytových priestorov v Šali) vrátane náhrady škody voči centru.

K námietke navrhovateľky v súvislosti s pochybeniami štátnych orgánov pri výkone ich pôsobnosti ako orgánov verejnej moci odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že Najvyšší súd SR už v rozsudku zo dňa 16.08.2017 sp. zn. 6Sžo/32/2016 uviedol, že: „Navrhovateľka sa v danej veci nemôže dovolávať v súvislosti s pochybeniami štátnych orgánov pri výkone ich pôsobnosti ako orgánov verejnej moci náhrady škody podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože táto všeobecná zodpovednosť „lex generalis“ je v týchto prípadoch vo vzťahu k štátu vylúčená práve osobitnou právnou úpravou „lex specialis“ zákona č. 514/2003 Z. z. V prípade škody vzniknutej pri výkone verejnej moci, t. j. pri rozhodovaní a úradnom postupe orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických a právnických osôb, je potrebné pre posúdenie zodpovednosti za škodu prednostne aplikovať zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý v týchto prípadoch zakladá zodpovednosť štátu, ale len v tých prípadoch, pokiaľ pri výkone verejnej moci došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia alebo k nesprávnemu úradnému postupu orgánov verejnej moci. Zodpovednosť štátu, štátneho orgánu za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka preto nemožno na tieto prípady aplikovať. Táto prichádza do úvahy len v tých prípadoch, ak došlo k inému porušeniu právnej (zákonnej či zmluvnej) povinnosti štátnym orgánom, mimo uplatňovania jeho pôsobnosti pri výkone verejnej moci“.

K námietke o náhradu škody voči centru, ktoré malo podľa navrhovateľky riešiť aj jej príspevok na bývanie, odvolací súd s odkazom na vyššie uvedené uvádza, že ide o nedôvodné námietky, uvedené iba vo všeobecnej rovine bez konkrétnej špecifikácii. Ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť vznik nesprávneho úradného postupu v podobe priesťahov v konaní, pričom v tomto konaní je možné vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na priesťahy, resp. žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na priesťahy v konaní. V takomto prípade by navrhovateľka bola neúspešná z dôvodu nevyčerpania všetkých možných prostriedkov nápravy. Podľa názoru Najvyššieho súdu SR možno teda uzavrieť, že žiadna z navrhovateľkou vznesených a opakujúcich sa námietok v odvolaní nie je spôsobilá privodiť zmenu, resp. zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Ustanovenie § 8 zákona č. 327/2005 Z. z. nepredstavuje taxatívny výpočet skutočností, na ktoré musí odporca pri posudzovaní otázky zrejmej bezúspešnosti sporu prihliadať, avšak na konkrétne skutočnosti, ktoré sú v citovanom ustanovení výslovne uvedené, podľa názoru najvyššieho súdu, má centrum prihliadať vždy. Rozsah posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu je v kompetencii odporcu a závisí od okolností konkrétneho prípadu.

K otázke posudzovania zrejmej bezúspešnosti sporu Centrom právnej pomoci zaujal názor aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 253/2013-24 z 25. apríla 2013 (poukazuje naň aj odporca), v ktorom konštatoval, že „Posudzovanie zrejmej bezúspešnosti sporu zo strany Centra právnej pomoci podľa § 6 ods. 1 písm. b) zákona č. 327/2005 Z. z. je pritom len posúdením splnenia jednej zo zákonných podmienok na poskytnutie právnej pomoci podľa ustanovení toho osobitného právneho predpisu, ide len o formálne preskúmanie odôvodnenosti návrhu žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci ako osoby v materiálnej núdzi, čo v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s právnym posúdením úspechu alebo neúspechu sťažovateľa v merite veci, čo výlučne patrí do právomoci všeobecného súdu, ktorý vo veci koná sťažovateľ mal navyše zachované právo zvoliť si sám právneho zástupcu mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z. osobám v materiálnej núdzi.“

Z uvedeného vyplýva právomoc odporcu pri analyzovaní splnenia podmienok ustanovených v § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. skúmať zrejmu bezúspešnosť sporu, v rámci ktorého žiadateľ právnou pomoc žiada.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že navrhovateľka nespĺňa jednu z troch podmienok, ktoré musia byť kumulatívne splnené na priznanie právnej pomoci, konkrétne negatívne formulovanú podmienku, že sa nejedná o zrejmu bezúspešnosť konania. V takomto prípade aj podľa názoru najvyššieho súdu nebolo možné navrhovateľke vyhovieť a priznať jej právnou pomoc v zmysle zákona č.

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu, z Ústavy SR ani Dohovoru nemožno vyvodzovať, že súdy sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za zásadný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I. ÚS 56/0 I). Odvolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa riadne odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci (v súlade s nálezom napr. Ústavného súdu SR I ÚS 241/07, I ÚS 342/2010 a pod.). Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu (článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru), ktoré vylučujú ľubovôľu pri rozhodovaní, lebo povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Odvolaním napadnuté rozhodnutie v dostatočnej miere uvádza dôvody, na ktorých sa výrok rozhodnutia zakladá.

Najvyšší súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa najvyšší súd stotožnil v celom rozsahu.

Odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. s poukazom na § 250l ods. 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd SR záverom poznamenáva, že vydaním napadnutého rozhodnutia zo strany odporcu, ktorým z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok nebol navrhovateľke priznaný nárok na právnu pomoc v zmysle zákona č. 327/2005 Z. z., právo navrhovateľky domáhať sa ochrany svojich práv pred príslušným súdom zostalo zachované a odvolateľka mala navyše zachované právo zvoliť si sama právneho zástupcu mimo inštitútu právnej pomoci poskytovanej Centrom právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z. z., čo i využila a v konaní pred krajským súdom si sama zvolila advokáta na zastupovanie uvedeného v záhlaví tohto rozsudku, ktorému udelila všeobecné plnomocenstvo na konanie pred krajským súdom, až do právoplatného skončenia veci dňa 16.10.2016 (č. I. 29 spisu). V priebehu odvolacieho konania splnomocnený advokát doložil do spisu rozhodnutie odporcu zo dňa 11.10.2016 o priznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci vo veci vadenej pred Krajským súdom v Bratislave sp. zn. 9Sp/2/2015, avšak ďalším rozhodnutím odporcu zo dňa 13.12.2017 č. sp. KaNR 18407/2017 jej tento nárok podľa § 14 ods. 1 písm. e/ cit. zákona odňal z dôvodu nepredloženia požadovaných dokladov na posúdenie trvania priznaného nároku, teda pre pasivitu navrhovateľky. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15.12.2017.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal a odporcovi zo zákona neprináleží náhrada trov konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.